

הוכן עיי כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

תענית דף יב.

כיצד מקבל עליו תענית, ולפי מה היא הגירסא במגילת תענית?

מה היא הגירסא במגילת תענית?	כיצד מקבל עליו תענית?	
ייסר עצמו - בצלן ²	בתפלת המנחה דוקא	לשמואל, לרב יוסף ¹
יאסר עצמו ³	בשעת המנחה - ואפי' בשוק	לרב

עד איזה שעה יכול לאכול ולשתות בליל תענית באופן שלא סיים סעודתו?

עד עלות השחר	עד קרות הגבר ⁴	
יכול לאכול	יכול לאכול	לרבי
לא יכול לאכול	יכול לאכול	לר' אליעזר בר"ש

סיים סעודתו, האם יכול לאכול עוד הפעם בעוד לילה (לפי הגירסא במסורת הש"ס)?

לאביי	לרביא	
אפי' סיים יכול לאכול	סיים וסילק השולחן: אינו אוכל סיים וללא סילק השולחן: יכול לאכול	ללישנא קמא
אפי' ישן יכול לאכול	כשישן: אינו אוכל במתנמנם: יכול לאכול	לאיכא דאמרי

תענית דף יב:

האם לזה אדם את תעניתו⁵ ופורע?

לפירוש התוס'	לפירוש"י		
לוה ופורע		לרב יהודה אמר רב	
לוה ופורע	לא יתענה ולא צריך לפרוע ⁶	כשלא יכול לצער עצמו	ללישנא קמא
לא יכול ללוות תעניתו		כשיכול לצער עצמו	דשמואל

¹ וכן ס"ל או לרבי חייא או לר' שמעון ברבי שגם נחלקו בענין זה. והגמ' שדחתה את הסייעתא דרב יוסף, משום שסוברת שאין הגירסא מבוררת לומר "ייסר", אולם רב יוסף כן גורס כך.

² פי', לשון הברייתא היא "כל איניש דייתי עלוהי מקדמת דנא ייסר", וה"ק: אם אדם קיבל על עצמו לפני הימים טובים המנויים במגילת תענית עשרה או עשרים תעניות ונכנסו הימים האלו בתוכם. הדין הוא שאם ייסר עצמו בצלו - יתענה בהם, כלומר שאם חזר וקיבל על עצמו שוב את התענית בתפלת המנחה אז יתענה אפי' שהוא יו"ט של מגילת תענית, אבל אם לא קיבל את התענית במנחה לא יתענה, כיון שאין לו קבלת תענית, ומה שקיבל עשרה תעניות יחד לא מועיל, דצריך לקבל לפני תפלת המנחה של התענית.

³ פי', שלא צריך לקבל דוקא בתפלת המנחה אלא כיון שקיבל עליו את התעניות האלו הוא אסור בהם וצריך להתענות אפי' שחלו בהם ימים טובים של מגילת תענית.

⁴ פירוש"י דהיינו הקריאה הראשונה שקורא הגבר בלילה, ולא מחכים לקריאה השניה והשלישית שלו.

⁵ היינו בתענית רגילה אבל בתענית חלום אינו לזה ופורע - שיפה תענית לחלום כאש לנעורת ובו ביום.

⁶ ס"ל שאינו דומה לנדר אלא קיבל עצמו לצער את עצמו, ואם יכול לצער עצמו מצער ואם לאו לא.